

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument na schôdzu

A7-0082/2011

23.3.2011

NÁVRH SPRÁVY

o európskej spolupráci v oblasti odborného vzdelávania a prípravy na podporu
stratégie Európa 2020
(2010/2234(INI))

Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

Spravodajkyňa: Nadja Hirsch

Spravodajkyňa výboru požiadanejho o stanovisko (*):

Maria Badia i Cutchet, Výbor pre kultúru a vzdelávanie

(*) Postup pridružených výborov – článok 50 rokovacieho poriadku

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
DÔVODOVÁ SPRÁVA.....	20
STANOVISKO VÝBORU PRE KULTÚRU A VZDELÁVANIE	22
STANOVISKO VÝBORU PRE VNÚTORNÝ TRH A OCHRANU SPOTREBITEĽA.....	27
STANOVISKO VÝBORU PRE PRÁVA ŽIEN A RODOVÚ ROVNOSŤ	31
VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE	33
(*) Postup pridružených výborov – článok 50 rokovacieho poriadku	

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o európskej spolupráci v oblasti odborného vzdelávania a prípravy na podporu stratégie Európa 2020 (2010/2234(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na oznámenie Komisie z 2. júla 2008 s názvom Obnovená sociálna agenda: Príležitosti, prístup a solidarita v Európe 21. storočia (KOM(2008)0412),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 9. júna 2010 s názvom Nový impulz pre európsku spoluprácu v oblasti odborného vzdelávania a prípravy na podporu stratégie Európa 2020 (COM(2010)0296),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 25. novembra 2009 s názvom Kľúčové kompetencie pre meniaci sa svet (KOM(2009)0640),
- so zreteľom na osem kľúčových odborných zručností uvedených ako Európsky referenčný rámec v odporúčaní Európskeho parlamentu a Rady 2006/962/ES z 18. decembra 2006 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie¹,
- so zreteľom na návrh odporúčania Európskeho parlamentu a Rady z 9. apríla 2008 o vytvorení Európskeho systému kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu (ECVET) (KOM(2008)0180),
- so zreteľom na desaťročný pracovný program s názvom Vzdelávanie a odborná príprava 2010 a na následné spoločné predbežné správy o pokroku v súvislosti s jeho realizáciou,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 27. apríla 2009 s názvom Stratégia EÚ pre mládež – investovanie a posilnenie postavenia mládeže (KOM(2009)0200),
- so zreteľom na svoje uznesenie z 18. mája 2010 o Stratégii EÚ pre mládež – investovanie a posilnenie postavenia mládeže²,
- so zreteľom na uznesenie Rady z 27. novembra 2009 o obnovenom rámci pre európsku spoluprácu v oblasti mládeže (2010 – 2018),
- so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu zo 6. júla 2010 o podpore prístupu mládeže na trh práce, posilnení postavenia štážístov, štáží a odbornej prípravy³,
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Mládež v pohybe – Iniciatíva zameraná na aktivizovanie potenciálu mladých ľudí smerom k inteligentnému a udržateľnému rastu pre všetkých v Európskej únii (KOM(2010)477),

¹ Ú. v. EÚ L 394, 30.12.2006, s. 13.

² Prijaté texty, P7_TA(2010)0166.

³ Prijaté texty, P7_TA(2010)0262.

- so zreteľom na závery Rady z 12. mája 2009 o strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave (ET 2020),
- so zreteľom na závery Rady z 11. mája 2009 o hodnotení súčasného rámca pre európsku spoluprácu v oblasti mládeže a budúcich perspektívach obnoveného rámca (9169/09),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 26 augusta 2010 s názvom Digitálna agenda pre Európu (KOM(2010)0245),
- so zreteľom na uznesenie Rady z 15. novembra 2007 o nových zručnostiach pre nové pracovné miesta¹,
- so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu z 18. mája 2010 o kľúčových kompetenciách pre meniaci sa svet: implementácia pracovného programu Vzdelávanie a odborná príprava 20102,
- so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu z 18. decembra 2008 o poskytovaní celoživotného vzdelávania pre znalosti, tvorivosť a inovácie – implementácia pracovného programu Vzdelávanie a odborná príprava 20103
- so zreteľom na štúdiu agentúry Cedefop o profesionalizácii profesijného poradenstva: Cesty týkajúce sa spôsobilostí a kvalifikácie odborníkov v Európe, marec 2009,
- so zreteľom na štúdiu agentúry Cedefop z mája 2009 o zručnostiach pre budúcnosť Európy: predvídanie profesijných zručností,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 3. marca 2010 s názvom Európa 2020 – Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu (KOM(2010) 2020),
- so zreteľom na závery Rady z 11. mája 2010 o kompetenciách podporujúcich celoživotné vzdelávanie a iniciatíve „nové zručnosti pre nové pracovné miesta“,
- so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie z 31. októbra 2006 s názvom Európsky systém kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu (ECVET): systém pre prenos, zhromažďovanie a uznávanie výsledkov vzdelávania v Európe (SEK(2006)1431),
- so zreteľom na výsledky konzultácií Rady z 5. decembra 2008 o záveroch Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, o budúcich prioritách posilnenej európskej spolupráce v odbornom vzdelávaní a príprave (16459/08),
- so zreteľom na odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady z 18. júna 2009 o vytvorení Európskeho systému kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu (ECVET)⁴,
- so zreteľom na odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady z 18. júna 2009 o vytvorení

¹ Ú. v. EÚ C 290, 4.12.2007, s. 1.

² Prijaté texty, P7_TA(2010)0164.

³ Ú. v. EÚ C 45, 23.2.2010, s. 33.

⁴ Ú. v. EÚ C 155, 8.7.2009, s. 11.

- európskeho referenčného rámca zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy¹,
- so zreteľom na odporúčanie Európskeho Parlamentu a Rady z 23. apríla 2008 o vytvorení európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie²,
 - so zreteľom na závery Rady z 21. novembra 2008 o mobilite mladých ľudí³,
 - so zreteľom na odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady z 18. decembra 2006 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie⁴,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie z 21. februára 2007 s názvom Jednotný rámec ukazovateľov a referenčných kritérií na monitorovanie pokroku pri dosahovaní lisabonských cieľov vo vzdelávaní a odbornej príprave (KOM(2007)0061),
 - so zreteľom na oznámenie Komisie z 8. septembra 2006 s názvom Efektívnosť a rovnosť v európskych systémoch vzdelávania a odbornej prípravy (KOM(2006)0481),
 - so zreteľom na analýzu agentúry Cedefop s názvom Viest' rizikovú mládež k práci prostredníctvom učenia, Luxemburg, 2010,
 - so zreteľom na stručnú správu agentúry Cedefop z februára 2010 s názvom Zamestnanie v Európe má byť väčšmi založené na vedomostiach a kvalifikácii,
 - so zreteľom na stručnú správu agentúry Cedefop z júna 2010 s názvom Správna kvalifikácia? Kvalifikačné nerovnosti v Európe,
 - so zreteľom na dokument agentúry Cedefop Práca a starnutie, Luxemburg 2010,
 - so zreteľom na články 165 a 166 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktoré sa týkajú všeobecného a odborného vzdelávania, mládeže a športu,
 - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci a stanoviská Výboru pre kultúru a vzdelávanie, Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa a Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť(A7-0000/2011),
- A. keďže miera nezamestnanosti mladých ľudí je v súčasnosti 21 %, čo predstavuje dvojnásobok celkovej nezamestnanosti v EÚ a je jedným z najnaliehavejších problémov v Európe, a je teda jedným z cieľov, ktorý sa sleduje, aby sa znížil podiel žiakov, ktorí nedokončia školskú dochádzku, pod 10 %; keďže ďalším cieľom je zvýšiť účasť žien na trhu práce o 70 % do roku 2020; a keďže vzdelávanie a odborná príprava sú kľúčovými faktormi úspešného zapojenia sa do trhu práce a schopnosti prijímať rozhodnutia na celý život, vzhľadom na skutočnosť, že vyše 5,5 miliónu mladých Európanov bez práce hrozí sociálne vylúčenie, čelia po skončení školskej dochádzky chudobe a nedostatku

¹ Ú. v. EÚ C 155, 8.7.2009, s. 1.

² Ú. v. EÚ C 111, 6.5.2008, s. 1.

³ Ú. v. EÚ C 320, 16.12.2008, s. 6.

⁴ Ú. v. EÚ L 394, 30.12.2006, s. 10.

príležitostí, a keďže mnoho mladých ľudí je nútených akceptovať neisté pracovné miesta s nízkymi mzdami a obmedzeným sociálnym zabezpečením, čo sa prejavuje na ich zdraví a bezpečnosti na pracovisku,

- B. keďže 58,9 % univerzitných diplomov v Európskej únii získali ženy, ale zodpovedajúci podiel žien s doktorátom je len 43 % a je ešte nižší na profesorskej úrovni, a keďže len 15 % z vymenovaných profesorov sú ženy,
- C. keďže v oznámení Komisie s názvom Nový impulz pre európsku spoluprácu pri odbornom vzdelávaní a príprave na podporu stratégie Európa 2020 (KOM(2010)0296) sa nezohľadňuje rodový rozmer,
- D. keďže prechod od vzdelávania k práci a medzi zamestnaniaми predstavuje pre pracovníkov v celej EÚ štrukturálnu výzvu; keďže bezpečný prechod preto predstavuje hlavný prvok pri motivovaní pracovníkov zúčastňovať sa na odbornej príprave mimo pracoviska; keďže kvalitná odborná príprava má do značnej miery pozitívny vplyv na prístup mladých ľudí k zamestnaniu,
- E. keďže nezamestnanosť v skorom veku má dlhotrvajúce neblahé následky vrátane vyššieho rizika nezamestnanosti v budúcnosti a nižších celoživotných príjmov,
- F. keďže v súvislosti s demografickými zmenami a vyššou priemernou dĺžkou života bude samozrejmosťou dlhšia a pesterjšia kariéra a keďže zamestnanie a lepšia životná úroveň sa zaistí okrem iného prostredníctvom celoživotného vzdelávania, vzdelávania, novej digitálnej ekonomiky, prispôsobenia sa novým technológiám a plnením cieľov stratégie EÚ 2020,
- G. keďže odborná príprava a ďalšie vzdelávanie prispôbené individuálnym potrebám študentov má rozhodujúci význam, zvyšuje šance jednotlivcov vyrovnávať sa s konkurenčným tlakom, zlepšuje životnú úroveň a dosahuje sociálno-ekonomickú súdržnosť a lepšiu integráciu najmä určitých skupín obyvateľstva, ako sú prisťahovalci, osoby so zdravotným postihnutím alebo osoby s nedokončenou školskou dochádzkou a ženy patriace do kategórie zraniteľných osôb,
- H. keďže malé podniky vytvorili doteraz viac než 50 % nových pracovných miest v Európe, pracovných miest, ktoré sú sebestačné a majú multiplikačný účinok,
- I. keďže úlohou členských štátov a Komisie by malo byť v prvom rade pomáhať pri tvorbe takého prostredia, v ktorom podniky dokážu prosperovať, rozvíjať sa a rásť, pričom na rast potrebujú zníženie daňového zaťaženia a predvídateľnosť, aby mohli plánovať a uskutočňovať investície,
- J. keďže vzhľadom na veľké rozdiely v úrovni účasti žiakov na odbornej príprave v členských štátoch sú výmeny osvedčenej praxe dôležité v záujme zvyšovania počtu a zlepšovania kvality žiakov, ktorí sa rozhodnú absolvovať technické vzdelávanie v členských štátoch, ktoré nedosahuje dobré výsledky, čo sa týka počtu a kvality žiakov,
- 1. uznáva dôležitosť modernizácie odbornej prípravy a ďalšieho vzdelávania, keďže ľudský kapitál má zásadný význam pre európsku úspešnosť;

2. uznáva význam počiatočného i ďalšieho odborného vzdelávania a prípravy, a trvá na tom, že ich úspech závisí od toho, ako sa všetky zúčastnené strany budú zúčastňovať a spolupracovať na tvorbe, organizácii a financovaní stratégií zameraných týmto smerom; vyzýva členské štáty, aby využívali pozitívne skúsenosti s duálnym systémom rámci odbornej prípravy a ďalšieho vzdelávania (VET) vo vzorových krajinách, v ktorých tento systém viedol k dlhodobej integrácii mladých pracovníkov na trh práce a ich vyššej zamestnanosti, ako aj vyššej úrovni schopností a zručností, ktorá zasa zvyšuje vyhliadky na zamestnanie v neskoršom veku;
3. pripomína, že programy odborného vzdelávania a prípravy by sa mali rozšíriť tak, aby boli v súlade so zásadami celoživotného vzdelávania a počiatočnej a kontinuálnej odbornej prípravy;
4. zdôrazňuje význam podpory pravidelných programov ďalšej odbornej prípravy ako súčasť celoživotného vzdelávania;
5. naliehavo žiada členské štáty, aby prepojili základné vzdelávanie s hodnotením tzv. vhodnosti pre pracovnú kariéru;
6. varuje pred tým, že pri nedostatočnej praktickej podpore pri hľadaní zamestnania a pokračovaní v štúdiu by sa mladí Európania mohli stať stratenou generáciou, a to v dobe, kedy zvyšovanie chudoby vedie k nárastu absencií v školskej dochádzke;
7. víta opatrenia Komisie usilujúce sa o väčšiu priechodnosť, transparentnosť a porovnateľnosť pri uznávaní diplomov v jednotlivých vzdelávacích systémoch a medzi nimi navzájom;
8. žiada členské štáty, aby zabezpečili, že odborné vzdelávanie a celoživotné vzdelávanie sa budú viac orientovať na požiadavky trhu práce a umožnia vstup naň a mobilitu v rámci neho; zdôrazňuje tiež potrebu lepšej a širšej súčinnosti vzdelávania, trhu práce, odbornej prípravy a ďalšieho vzdelávania ako dôležitého prepojenia vzdelávania s trhom práce; vyzýva preto členské štáty, aby podporovali neustálu potrebu rozvoja schopností a zručností a celoživotného vzdelávania jednotlivcov;
9. poukazuje na to, že prepojenie vzdelávania a odbornej prípravy, najmä cesta od odborného vzdelávania k vysokoškolskému vzdelávaniu, si vyžaduje rozšírenie možností prepojenia medzi odbornou prípravou a vysokoškolským vzdelávaním s osobitným dôrazom na ich integráciu do mechanizmov poskytovania informácií, usmernení a poradenstva v otázkach kariéry; taktiež zastáva názor, že prechádzanie od vzdelávania k zamestnaniu zabezpečuje, aby osoby, ktorým je odborné vzdelávanie určené, získali zručnosti požadované na trhu práce;
10. zdôrazňuje, že na miestnej a regionálnej úrovni je dôležité podporovať účinné synergie a spoľahlivé formy spolupráce medzi školami, vzdelávacími agentúrami, výskumnými strediskami a podnikmi s cieľom prekonať interne zameraný charakter systémov vzdelávania a nesúlad znalostí a zručností s potrebami trhu práce, ako aj zlepšiť možnosti zamestnania mladých ľudí a najmä žien, s osobitným ohľadom na získavanie ďalších odborných kvalifikácií;

11. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby spružnili riadenie ESF berúc do úvahy premenlivý charakter trhu práce;
12. víta posilnenie prístupu k vzdelávaniu orientovaného na výsledky, ako aj širšie uznávanie informálne a neformálne nadobudnutých schopností a zručností;
13. zdôrazňuje význam počiatočného vzdelávania učiteľov, keďže kvalita učiteľov a vzdelávacích pracovníkov sa premieta do kvality vyučovacích programov a vzdelávania ako takého;
14. vyzýva členské štáty a Komisiu, aby ďalej zlepšovali uznávanie informálneho a neformálneho vzdelávania; poukazuje na najlepšie postupy v tejto oblasti, najmä s financovaním z ESF, ktoré dokazujú, že uznávanie kdekoľvek nadobudnutých schopností a zručností vedie k úspešnejšej integrácii na trhu práce;

Odborná príprava

15. vyzýva členské štáty, aby zabezpečili kvalitnú vzdelávaciu ponuku zameranú na praktickú výučbu a individuálne potreby zúčastnených; zároveň vyjadruje presvedčenie, že kvalitná odborná príprava a ďalšie vzdelávanie majú zásadný význam pre to, aby sa Európa mohla profilovať ako znalostná spoločnosť a účinne súťažiť v globalizovanom hospodárstve;
16. upozorňuje, že existuje aj vnútorný trh pre ponuky v oblasti ďalšieho vzdelávania, a vyzýva členské štáty, aby vytvorili viac poradenských miest pre ponuky v oblasti ďalšieho vzdelávania a pracovnej mobility vo vlastnej krajine, ako aj v ostatných členských štátoch;
17. domnieva sa, že v záujme úplnej realizácie hlavnej iniciatívy v rámci stratégie EÚ 2020 s názvom Agenda pre nové zručnosti a pracovné miesta sa musia inštitúcie EÚ podujat' na pragmatickejšiu, komplexnejšiu a rozsiahlejšiu dohodu podporovanú všetkými členskými štátmi, ktorá by sa mala zamerať na prepojenie oblastí odborného vzdelávania, odborných kvalifikácií, celoživotného vzdelávania a učňovskej prípravy s trhom práce s cieľom zabezpečiť, aby každý členský štát skutočne prevzal zodpovednosť za ciele stanovené v strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave (ET 2020);
18. žiada členské štáty, aby zabezpečili, že odborná príprava a ďalšie vzdelávanie sa budú viac orientovať na požiadavky trhu práce;
19. žiada, aby sa učňovská príprava považovala za nadradenú akémukoľvek inému druhu prípravy, napríklad stážam; nabáda členské štáty, aby neplánovali žiadne vysokoškolské kurzy odborného zamerania, ktoré by neboli sprevádzané učňovskou zmluvou;
20. vyzýva členské štáty, aby pripravili cesty pre menej schopných študentov na návrat do všeobecného vzdelávania, či už na sekundárnej alebo terciárnej úrovni;
21. nabáda členské štáty, aby za aktívnej účasti sociálnych partnerov pomáhali modernizovať programy odbornej prípravy a know-how dosiahnuté spoločnou tvorbou modulov

odbornej prípravy, ktoré budú formovať základ vyučovacích osnov a ktoré sa budú obnovovať každé dva až tri roky na základe vedecko-technického rozvoja v každej oblasti;

22. zdôrazňuje, že medzi vzdelávacími systémami jednotlivých členských štátov je potrebná vyššia zlučiteľnosť a súčinnosť so zameraním na výučbu jazykov a študijné programy prispôsobené cieľom Inovácie v Únii; zdôrazňuje, že je potrebné odstrániť všetky právne a administratívne prekážky brániace rozvoju európskeho rámca a zabezpečiť širokú škálu kvalitných stáží po celej EÚ;
23. žiada väčšiu vyrovnanosť pri voľbe povolania dievčat a chlapcov, aby sa zabránilo rodovej segregácii trhov práce a aby sa lepšie pripravilo plnenie budúcich cieľov vyššej a vyrovnejšej zamestnanosti v celej EÚ, a to predkladaním iniciatív, ktoré pomôžu ženám zvoliť si profesionálnu dráhu, ktorej tradične dominujú muži a naopak; žiada preto členské štáty, aby ponúkali kvalitné poradenstvo pri voľbe povolania a umožňovali väčšiu vyrovnanosť pri voľbe povolania dievčat a chlapcov, zohľadňujúc stereotypy, ktoré stále existujú a ovplyvňujú ich voľbu povolania;
24. konštatuje, že vysoká úroveň odbornej prípravy vychádza z dobrého rodovo neutrálneho vzdelávania a naliehavo žiada členské štáty, aby zabezpečili, že učebné materiály neobsahujú rodovo odlišné modely pracovného života s cieľom zaistiť, aby bol záujem chlapcov a dievčat o budúce povolanie od začiatku rovnako podporovaný;
25. uznáva, že rodové stereotypy zohrávajú v našich vzdelávacích postupoch zásadnú úlohu, a zdôrazňuje preto význam vytvorenia stratégií, ktorých cieľom je dosiahnuť vytvorenie rodovo neutrálneho vzdelávania, ktoré by napríklad pomohlo zaistiť rovnaký prístup žien a mužov k odbornému vzdelávaniu a príprave, ako aj k zamestnaniu;
26. vyzýva členské štáty a sociálnych partnerov, aby uľahčili spojenie odborného vzdelávania a prípravy, vzdelávania sa a rodinného života, pokiaľ ide o dostupnosť starostlivosti o deti a praktických hodín vyučovania, ktoré je možno zosúladiť s časom, ktorý deti trávia v škole;
27. požaduje medziinštitucionálny dialóg medzi všetkými zainteresovanými stranami, najmä vzdelávacími inštitúciami, zamestnávateľmi, zamestnancami a odborními v záujme zabezpečenia kvality a zamerania odbornej prípravy na aktuálne potreby trhu práce;
28. vyzýva na podporu cezhraničných väzieb a komunikačných platforiem medzi vzdelávacími inštitúciami a zamestnávateľmi na účely výmeny osvedčených postupov;
29. vyzýva všetkých účastníkov na trhu práce, medzi nimi aj subjekty z profesionálnych odvetví, podnikov, odborov, ministerstiev a verejných služieb zamestnanosti, aby sa zapojili do štruktúrovaného sociálneho dialógu o tom, ako lepšie zaistiť profesionálnu integráciu mladých ľudí a podporovať celoživotné vzdelávanie a formálne a informálne vzdelávanie;
30. víta cieľ stratégie EÚ 2020 posilňovať systémy odborného vzdelávania a vyzýva členské štáty, aby tieto systémy zamerali na širšie schopnosti a kvalifikácie, účasť a humanizáciu práce;

31. odporúča, aby sa kreativita, inovácie a podnikanie podporovali na všetkých úrovniach vzdelávania vrátane odborného vzdelávania, a aby sa uznávali spôsobilosti získané prostredníctvom akejkoľvek formy vzdelávania vrátane neformálneho a informálneho vzdelávania; odporúča aj napomáhať projekty podporujúce odovzdávanie znalostí a zručností z generácie na generáciu;
32. trvá na tom, že vzdelávanie pre potreby podnikania by malo byť dôležitou súčasťou odborného vzdelávania a prípravy s cieľom zvýšiť jeho prítťažlivosť pre všetkých študentov a zabezpečiť rozšírenie podnikania v súlade s ustanoveniami stratégie EÚ 2020;
33. pripomína ciele stanovené začiatkom roka v stratégii Európa 2020, ktoré vyzdvihujú potrebu vysoko kvalifikovanej a vzdelanej pracovnej sily v Európe, nutnej na dosiahnutie pevného a trvalo udržateľného rastu, ako aj cieľov v oblasti zamestnanosti stanovených v tejto stratégii; zdôrazňuje dôležitú úlohu, ktorú zohráva cenovo dostupné a prístupné OVP v procese vzdelávania a zvyšovania kvalifikácie pracovnej sily v Európe;
34. zdôrazňuje význam upevňovania procesu zisťovania potrieb na miestnej, celoštátnej a európskej úrovni v záujme čo najlepšieho prispôsobenia ponúkaných kvalifikácií požiadavkám trhu práce;
35. vyzýva členské štáty, aby zohľadňovali aj sprostredkovávanie schopností a zručností, ktoré budú vyhovovať budúcim dlhším a neukončeným kariéram;
36. poukazuje na to, že je nutné, aby OVP zabezpečovalo pracovníkom schopnosti a zručnosti potrebné na prijímanie nových, udržateľných pracovných miest, ktoré sa objavia v budúcom trvalo udržateľnom hospodárstve;
37. vyzýva členské štáty, aby sledovali opatrenia zamerané na uľahčenie prechodu zo školy do pracovného života prípravou integrovaných usmernení pre rozvoj kariéry a poradných programov;
38. konštatuje, že dvojitý systém (praktické a teoretické vzdelávanie) sa v niektorých členských štátoch osvedčil, a to vďaka spolupráci a súčinnosti podnikov pri poskytovaní odbornej prípravy zameranej na povolanie;
39. vyzýva podniky, aby vo zvýšenej miere využívali spoločné modely ďalšieho vzdelávania s cieľom ľahšie dosahovať konkrétne ciele vzdelávania, ktoré sú na trhu práce žiadané;
40. vzhľadom na opätovné zameranie na trvalo udržateľné hospodárstvo a trvalo udržateľný rast vyzýva členské štáty, aby upevňovali inštitucionalizáciu odbornej prípravy a ďalšieho vzdelávania, keďže má potenciál stať sa prostriedkom riešenia sociálnych dôsledkov reštrukturalizácie podnikov pre pracovníkov, konkrétne zvyšovaním ich zamestnateľnosti;
41. zdôrazňuje význam, ktorý majú pre túto novú kultúru podnikania modely sociálnej a solidárnej ekonomiky, a poukazuje na to, že je nevyhnutné, aby inštitúcie poskytujúce odborné vzdelávanie a prípravu vrátane vysokoškolského vzdelávania poskytli svojim študentom podrobné vedomosti o všetkých formách podnikania vrátane sociálnej

a solidárnej ekonomiky, a o zásadách zodpovedného a etického riadenia;

42. zdôrazňuje potrebu vytvorenia zoznamu tých oblastí, v ktorých Európska únia má alebo by mohla mať komparatívnu výhodu v celosvetovom meradle a v prípade ktorých by sa mali vypracovať ďalšie stratégie v oblasti odbornej prípravy;

Ďalšie odborné vzdelávanie

43. vyzýva členské štáty, aby zohľadňovali rastúcu potrebu kvalifikovaného ďalšieho vzdelávania a prostredníctvom poradenských centier pomáhali pracovníkom pri jeho vhodnom plánovaní; vyzýva zamestnávateľov, aby všetkým zamestnancom umožňovali nadobúdanie ďalších kvalifikácií;
44. odporúča, aby sa zamestnávateľom poskytovali stimuly, aby nabádali svojich zamestnancov zúčastňovať sa na programoch odbornej prípravy;
45. vyzýva členské štáty, aby rozvíjali stimuly pre zamestnávateľov s cieľom uľahčiť zabezpečovanie nákladovo efektívnej a pružnej odbornej prípravy v mikropodnikoch a malých podnikoch prispôsobenej potrebám žien; naliehavo žiada Komisiu a všetky členské štáty, aby sa výrazne usilovali o boj proti rozdielom v odmeňovaní mužov a žien s cieľom odstrániť do roku 2020 súčasný rozdiel v odmeňovaní mužov a žien, ktorý predstavuje 18 %;
46. vyzýva členské štáty, aby spolu s Komisiou podporovali prostredníctvom príslušných vysokoškolských programov modely riadenia a využívania ľudských zdrojov založené na uznávaní odbornej prípravy a ďalšieho vzdelávania v rámci celoživotného vzdelávania ako pridanej hodnoty a konkurenčnej výhody pre podniky;
47. odporúča, aby sa v oblasti plánovania, financovania, riadenia a posudzovania činností podporovala samostatnosť stredísk pre odborné vzdelávanie a prípravu, a aby sa medzi strediskami pre odborné vzdelávanie a prípravu a podnikmi zaviedli dynamickejšie spôsoby spolupráce;
48. pripomína, že investovanie do vzdelávania a odbornej prípravy je nevyhnutným predpokladom lepšej budúcnosti Európanov; domnieva sa, že kľúčové kompetencie a nové zručnosti, a to predovšetkým tie, ktoré sú žiadané v rámci pracovných miest v strategických odvetviach rastu, poskytujú ľuďom nové príležitosti a navyše sú základom dlhodobého udržateľného hospodárskeho a sociálneho rozvoja; v tejto súvislosti považuje za potrebné, aby členské štáty a všetci zúčastnení aktéri zabezpečili, aby pracovníci získavali základné kompetencie, ktoré potrebujú;
49. vyzýva Komisiu, aby vytvorila nástroje akými sú systémy hodnotenia celoživotného vzdelávania, ktoré by zamestnancov povzbudzovali venovať sa systematicky a z vlastnej iniciatívy celoživotnému vzdelávaniu, odbornej príprave a ďalšiemu vzdelávaniu a ktoré by venovali osobitnú pozornosť ženám, ktoré si musia zlúčiť rodinný život s prácou a ktoré by tiež pravidelne preskúmali, aké schopnosti a kvalifikácie sú potrebné na ďalšiu úspešnú účasť na trhu práce, ako aj na zvyšovanie kvalifikácie a zabezpečovanie pracovnej mobility;

50. vyzýva členské štáty, aby poskytli ďalšie vzdelávanie v oblasti počítačových technológií s cieľom dať ženám príležitosť pracovať z domu a umožnili tým zlúčiť rodinný a pracovný život a pomohli ženám z vidieckych oblastí;
51. naliehavo vyzýva vlády, aby presadzovali flexibilné odborné vzdelávanie a prípravu zamerané na špecifické potreby organizácií a podnikov, ktoré umožnia, aby sa každá ukončená odborná príprava dobre využila, aby sa odborná príprava zosúladiť so súkromným životom a inými profesijnými činnosťami a aby sa zintenzívnila európska mobilita, pričom treba venovať osobitnú pozornosť uľahčeniu prístupu k odbornému vzdelávaniu a príprave organizáciám, ktorým hrozí marginalizácia, s cieľom predĺžiť ich odbornú prípravu;
52. poukazuje na to, že celoživotné vzdelávanie bude mať zásadný význam v prípade, že bude treba predchádzať nezamestnanosti a náležite zohľadňovať rôzne pracovné skúsenosti; domnieva sa, že vzhľadom na tento cieľ je nutné zvyšovať povedomie pracovníkov o potrebe neustálej ďalšej odbornej prípravy;
53. vyzýva Komisiu, aby vypracovala analýzu dôsledkov účasti na odbornej príprave a ďalšom vzdelávaní tak pre produktivitu pracovníkov, ako aj pre konkurencieschopnosť podnikov a kvalitu práce;
54. zdôrazňuje význam ľahko prístupného, pružného a individuálne zameraného odborného vzdelávania pre ľudí v rôznych fázach života, ktoré by uľahčovalo a zlepšovalo profesionálnu účasť na trhu práce; domnieva sa, že odborná príprava a odborné vzdelávanie by mali byť dosiahnuteľné, prístupné a cenovo dostupné pre ľudí v rôznych fázach života bez ohľadu na ich postavenie na trhu práce alebo príjem s cieľom nielen podporovať celoživotné vzdelávanie, ale tiež prispievať k rozvoju existujúcich a tvorbe nových povolání založených na skutočných potrebách spoločnosti; okrem toho sa domnieva, že by sa mali považovať za dôležitý nástroj na predlžovanie pracovného života jednotlivcov;
55. vyzýva členské štáty, aby rozvíjali vysoko kvalitný, široký, pružný a cenovo dostupný prístup žien k odbornému vzdelávaniu a príprave spolu s osobitným usmerňovaním a poradenstvom v otázkach kariéry, pokiaľ ide o kvalifikácie vo všetkých druhoch povolania, ktoré sú určené pre ženy pochádzajúce z rôznych prostredí, s cieľom účinne ich začleniť na vysoko kvalitné pracovné miesta ohodnotené dôstojnou mzdou a ktoré odpovedajú na ich mnohostranné potreby odbornej prípravy, akými sú:
- odborné vzdelávanie a príprava prispôbené na podporu rozvoja profesionálneho rastu,
 - dostupné spôsoby prechodu od neformálneho k formálnemu vzdelávaniu,
 - otvorenosť k rôznym spôsobom učenia sa,
 - prístup k vzorom a inštruktorom,
 - rozvoj programov prispôbených pružným pracovným podmienkam a zmluvám o práci na polovičný úväzok,

- možnosti vzdelávania na internete „ušíť na mieru“;
56. poukazuje na to, že v dôsledku zvyšujúceho sa podielu starnúceho obyvateľstva v Európe narastá aj význam programov celoživotného vzdelávania, a podpora týchto programov sa stáva nevyhnutnosťou;
 57. zdôrazňuje potrebu zintenzívniť na celoeurópskej aj vnútroštátnej úrovni úsilie o vyššiu účasť MSP na odbornej príprave a celoživotnom vzdelávaní, ako aj nekvalifikovaných pracovníkov, ktorých registrovaná účasť je osobitne nízka;
 58. zdôrazňuje, že ako súčasť úsilia o dosiahnutie cieľa pružnosti s istotou je naliehavo potrebné efektívne zvýšiť účasť pracovníkov v pružných pracovných systémoch na odbornej príprave; vyzýva preto členské štáty, aby sa v tomto smere ujali iniciatívy;
 59. žiada členské štáty, aby v rámci odborného ďalšieho vzdelávania a celoživotného vzdelávania kládli väčší dôraz na využívanie elektronických študijných programov v záujme zosúladenia rodinného a pracovného života;
 60. vyzdvihuje úlohu miestnych samospráv, podnikateľov, partnerstiev a vzdelávacích zariadení pri formovaní odbornej prípravy v súlade so skutočnými potrebami trhu práce;
 61. zastáva názor, že regionálne a miestne orgány zohrávajú zásadnú úlohu pri spolupráci so strediskami pre odborné vzdelávanie a prípravu a podnikateľskými kruhmi a pri napomáhaní poskytovateľov odborného vzdelávania a prípravy, aby vytvárali priaznivé prostredie uľahčujúce študentom absolvujúcim odborné vzdelávanie a prípravu úspešný vstup na pracovný trh;
 62. požaduje, aby sa uzatvárali učňovské zmluvy, ktoré by chránili učňov a zároveň poskytovali istú pružnosť a pružné opatrenia pri ich uplatňovaní umožňujúce predčasne ukončiť zmluvu, ak sa osoba, na ktorú sa zmluva vzťahuje, preukáže ako nevhodná na výkon danej práce, prípadne ak je obvinená z jej závažného porušenia;
 63. v súlade s cieľmi stratégie Európa 2020 a hlavnými iniciatívami vyzýva členské štáty, aby zlepšili prepojenie medzi odbornou prípravou a potrebami trhu práce, napríklad skvalitnením poradenských služieb pri výbere vysokej školy a povolania a podporou stáží a učňovských zmlúv pre ženy, a tiež aby vytvárali nové príležitosti pre odbornú prípravu v rôznych oblastiach vrátane vedy, matematiky a technológie s cieľom zvýšiť možnosti zamestnateľnosti žien v technických a vedeckých oblastiach, v netradičných pracovných odboroch a v nízkouhlíkových hospodárskych odvetviach, čím sa vytvorí dôstojne ohodnotené stále pracovné miesta;
 64. domnieva sa, že súčasné európske programy v oblasti odbornej prípravy sú účinné a mali by byť v budúcnosti viac podporované;

Kvalita a efektívnosť odbornej prípravy a ďalšieho vzdelávania

65. žiada členské štáty, aby vytvárali lepšie možnosti odbornej prípravy pre učiteľov a položili základ podporných študijných partnerstiev najmä na regionálnej a miestnej úrovni s cieľom zabezpečiť efektívnosť systémov odbornej prípravy a ďalšieho

- vzdelávania, ako aj účinné a úspešné odovzdávanie poznatkov;
66. zdôrazňuje, že vysoko kvalifikovaná a vzdelaná pracovná sila je jednou z hnacích síl inovácie a predstavuje pre Úniu významnú konkurenčnú výhodu; zdôrazňuje, že kvalitné odborné vzdelávanie a príprava prispieva zásadným spôsobom k trvalo udržateľnému rozvoju a k vytvoreniu fungujúceho jednotného trhu a že by sa mala neustále prispôsobovať potrebám a vývoju na európskom trhu práce prostredníctvom rozsiahleho dialógu medzi zúčastnenými stranami;
 67. poukazuje na skutočnosť, že kreativita a IKT vytvárajú v novom digitálnom hospodárstve novú kultúru podnikania, ktorá môže uľahčiť spoluprácu a výmenu osvedčených postupov medzi členskými štátmi s cieľom zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy, a že je preto načase, aby sa odborné vzdelávanie a príprava stali stredobodom programu, a to najmä s cieľom vyrovnáť sa s výzvami, ktoré prináša stratégia 2020, ako napríklad hlavný cieľ EÚ, ktorým je 40 % podiel osôb vo veku 30 – 34 rokov, ktorí majú ukončené terciárne alebo rovnocenné vzdelanie;
 68. vyzýva členské štáty, aby vypracovali a uplatňovali systémy zaručovania kvality na vnútroštátnej úrovni a aby pripravili kvalifikačný rámec pre učiteľov a školiacich pracovníkov;
 69. vyzýva Európsku komisiu, aby poskytla informácie o očakávaných zmenách na trhu práce v rámci EÚ, a členské štáty, aby tieto informácie zahrnuli do svojich vzdelávacích stratégií a programov;
 70. vyzýva členské štáty, aby podporovali tvorbu synergii na miestnej úrovni medzi sociálnymi partnermi, miestnymi združeniami odborníkov, univerzitami, orgánmi vedenia škôl a vzdelávacími subjektmi s cieľom vypracovať pomocou vedeckých analýz a systematických konzultácií strednodobý plán pre budúce kvalifikačné požiadavky, a aby taktiež vypočítali počet žiakov potrebných na danú oblasť, ktorí by zvýšili efektívnosť odbornej prípravy pri uskutočňovaní priameho a trvalého prechodu na trh práce;
 71. nabáda Komisiu, aby vypracovala a pravidelne aktualizovala graf, ktorý by zobrazoval prehľad kvalifikácií a dopytu v oblasti odborného vzdelávania v jednotlivých regiónoch;
 72. kladie dôraz na sústredenie kľúčových schopností v odbornej príprave a ďalšom vzdelávaní vrátane podnikateľských schopností, ktoré sa musia podporovať od samého začiatku vzdelávania dieťaťa; domnieva sa, že tento proces musí pokračovať aj popri praktickej výučbe;
 73. požaduje podporu na vnútroštátnej a celoeurópskej úrovni vytvorením spoločnej základne pre opatrenia v oblasti odbornej prípravy a ďalšieho vzdelávania v záujme prispievania k cieľom účinnosti, mobility pracovnej sily a tvorby pracovných miest v Európskej únii;
 74. vyzýva členské štáty, aby do procesu zvyšovania kvalifikácie a rozširovania odborných schopností a zručností – najmä pokiaľ ide o povolania v oblasti matematiky, informatiky, prírodných a technických vied – aktívne zapájali súkromné vysoké školy i verejné vzdelávacie inštitúcie, ako sú univerzity;

75. žiada osobitnú iniciatívu EÚ, ktorá by pomohla získať dievčatá pre prácu v odboroch, akými sú matematika, informatika, prírodné vedy a technológie, a ktorá by bojovala proti stereotypom ovládajúcim tieto profesie; zdôrazňuje, že v boji proti týmto stereotypom zohrávajú kľúčovú úlohu médiá a vzdelávanie;
76. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby presadzovali plnú transpozíciu, implementáciu a presadzovanie právnych predpisov EÚ prostredníctvom podpory programov odbornej prípravy, ktorých cieľom je zabezpečiť, aby zúčastnené strany primeraným spôsobom rozumeli platným právnym predpisom a svojim právam a povinnostiam, ktoré z nich vyplývajú;
77. žiada členské štáty, aby podporovali inovačné činnosti a doktorandské a poddoktorandské programy, ktoré budú oporou konkurencieschopnosti a trvalo udržateľného rastu;

Ponuky pre osobitné skupiny osôb

78. žiada členské štáty, aby v odbornej príprave a ďalšom vzdelávaní zohľadňovali individuálne potreby pracovníkov s nižšou kvalifikáciou, študentov z príst'ahovaleckého prostredia, príslušníkov etnických menšín, žien patriacich do kategórie zraniteľných osôb, nezamestnaných, ľudí so zdravotným postihnutím a samostatne vychovávajúcich matiek; zároveň odporúča, aby sa osobitná pozornosť venovala rómskej menšine, keďže školská dochádzka a zapojenie sa do pracovného procesu sú kľúčové pre uľahčenie sociálnej integrácie Rómov;
79. vyzýva členské štáty, aby pre mladých ľudí s neukončeným vzdelaním, alebo len s nízkym vzdelaním, vytvorili možnosti na uľahčenie prechodu do pracovného života, pričom by malo byť možné naďalej podporovať a uznávať aj čiastočné kvalifikácie; žiada, aby sa na znak vysokej aktuálnosti tejto témy vytvorila všeobecná stratégia zameraná na potláčanie nezamestnanosti mladých ľudí a žien, ktorá by členským štátom pomáhala priamo na mieste budovať prepojenia medzi školou, podnikmi, orgánmi podpory mládeže a samotnými mladými ľuďmi;
80. poukazuje na prekážky, ktorým musia pri integrácii čeliť občania tretích krajín z dôvodu neuznávania kvalifikácií; žiada Komisiu, aby posúdila vplyv európskeho kvalifikačného rámca na uznávanie kvalifikácií štátnych príslušníkov tretích krajín;
81. vyzýva členské štáty, aby v spolupráci so sociálnymi partnermi prijímali iniciatívy zamerané na účinnú pomoc starším pracovníkom pri celoživotnom vzdelávaní a odbornej príprave;
82. považuje príležitosti na mobilitu za dôležitú súčasť odborného vzdelávania a prípravy, a preto odporúča zdokonalenie programu Leonardo da Vinci;

Pružnosť a mobilita

83. víta myšlienku využiť cezhraničnú mobilitu ako možnú súčasť odbornej prípravy a ďalšieho vzdelávania a rozvinúť potenciál cezhraničného trhu práce. ako je to v prípade programu Leonardo da Vinci; dôrazne vyzýva zúčastnené strany, aby zlepšili informovanosť o programe Leonardo da Vinci a ďalších dôležitých programoch; požaduje preto väčšiu podporu mobility, ktorá by mladým ľuďom uľahčila nadobúdanie

skúseností v zahraničí;

84. vyzýva Európsku komisiu, členské štáty a Európsky parlament, aby podporovali a rozširovali európske programy mobility študentov, najmä program Leonardo da Vinci, s cieľom podporovať väčšiu mobilitu učňov na jednotnom trhu;
85. je presvedčený, že odborné vzdelávanie a príprava by mali vytvárať podmienky pre mobilitu pracovných síl, a to tak v priebehu počiatočného štúdia, ako aj v rámci procesu celoživotného vzdelávania;
86. domnieva sa, že cezhraničná mobilita v oblasti odborného vzdelávania a prípravy je rovnako dôležitá ako mobilita v oblasti všeobecného vzdelávania, a je presvedčený o tom, že treba vyvíjať väčšie úsilie o rozvoj takejto mobility;
87. domnieva sa, že dôraz by sa mal klásť na lepšiu harmonizáciu jednotlivých vzdelávacích systémov členských štátov, prekonanie týchto rozdielov a uznávanie osvedčení a diplomov medzi členskými štátmi s cieľom zintenzívniť cezhraničnú spoluprácu a podnietiť mobilitu;
88. vyzýva členské štáty, aby zjednodušili postupy uznávania neformálneho a informálneho vzdelávania a podporovali výmenu pracovných skúseností. s cieľom čo najviac vyťažiť z mobility trhu práce a zdieľania poznatkov, aby sa poskytol väčší priestor študijným dráham zvoleným jednotlivcami;
89. podotýka, že je nesmierne dôležité uľahčiť mobilitu pracovníkov na vnútornom trhu EÚ; víta a v plnej miere podporuje návrh Komisie na revíziu súčasného systému na uznávanie odborných kvalifikácií; vyjadruje presvedčenie, že súčasťou revízie smernice o odborných kvalifikáciách, ktorú uskutoční Komisia, by malo byť užitočné hodnotenie smernice v jej súčasnej podobe; zastáva názor, že vzájomné uznávanie odborných kvalifikácií vo všetkých členských štátoch musí byť pre Komisiu naďalej najvyššou prioritou;
90. podotýka, že vytvorenie novej stratégie štúdia jazykov zameranej na zlepšenie všeobecných vedomostí v konkrétnych oblastiach zručností uľahčí mobilitu učiteľov a študentov; okrem toho zdôrazňuje, že zabezpečenie hladkého prechodu od odborného vzdelávania k vysokoškolskému zvýši atraktivnosť kurzov odbornej prípravy;
91. vyzýva členské štáty, aby s podporou Komisie a v spolupráci so sociálnymi partnermi zlepšili a monitorovali systémy osvedčovania odborných kvalifikácií v rámci celoživotného vzdelávania a odbornej prípravy;
92. víta návrh Komisie realizovať ponuky vzdelávania vo forme modulov; požaduje však ako absolútnu prioritu zachovať celistvý charakter širokej odbornej kvalifikácie a jednoznačne definovať jednotlivé moduly s možnosťou ich vzájomného porovnávanía;
93. zdôrazňuje úlohu učiteľov a školiteľov pri presadzovaní rodového hľadiska v odbornom vzdelávaní a príprave a vyzýva na rozvoj programov mobility, akými sú program Leonardo da Vinci a projekt pre učňov, a osobitných opatrení zameraných na ženy s cieľom uľahčiť celoživotné získavanie zručností, ktoré sú dôležité na začlenenie alebo

- opätovné začlenenie na trh práce;
94. je presvedčený, že partnerstvá medzi subjektmi odbornej prípravy a ďalšieho vzdelávania, o ktorých sa hovorí v stratégii Európa 2020, tvoria predpoklad jeho efektívnosti a významu pre trh práce a že by mali mať podobu poradných orgánov pre dlhodobé schopnosti a zručnosti orientované na trh práce;
 95. vyzýva členské štáty, aby pri odbornej príprave a ďalšom vzdelávaní kládli dôraz na nadobúdanie jazykových znalostí s dôrazom na malé a stredné podniky a vytvorením podmienok na zvyšovanie ich konkurencieschopnosti v rámci jednotného trhu;
 96. zdôrazňuje veľký význam nadobudnutia a zlepšenia viacjazyčnosti ako prostriedku na zvýšenie sebavedomia, adaptability a medzikultúrnych zručností;
 97. zdôrazňuje, že umožniť mladým ľuďom absolvovať isté obdobie odborného vzdelávania a prípravy v zahraničí má pre nich kľúčový význam z hľadiska získania nových zručností vrátane jazykových zručností, čím sa zvýšia ich šance na zaradenie sa do trhu práce; preto víta zámer Komisie vyvinúť kartu Mládež v pohybe, ktorá pomôže všetkým mladým ľuďom pri presune do iného členského štátu na účely štúdia, ako aj pri tvorbe európskeho systému študentských pôžičiek na účely mobility s cieľom poskytnúť mladým Európanom, najmä znevýhodneným osobám, príležitosť absolvovať študijný, vzdelávací alebo pracovný pobyt v inej krajine;

Európska a medzinárodná spolupráca v odbornej príprave a ďalšom vzdelávaní

98. víta vytvorenie spoločných referenčných nástrojov podporovaných kodanským procesom (Europass, európsky kvalifikačný rámec, európsky systém kreditov pre odbornú prípravu a ďalšie vzdelávanie a európsky rámec na zabezpečenie kvality odbornej prípravy a ďalšieho vzdelávania) a trvá na tom, že by sa malo vynaložiť sústredené úsilie na dôsledné zavádzanie a ďalší rozvoj týchto nástrojov;
99. vyzýva Komisiu, aby preskúmala vzájomné pôsobenie – a vytvorila užšiu súčinnosť – medzi smernicou 2005/36/ES o uznávaní odborných kvalifikácií, bolonským procesom vo vysokoškolskom vzdelávaní s vylepšeným využitím európskeho rámca kvalifikácií, Európskym systémom kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu (ECVET) a Europassom; trvá na tom, že členské štáty by si mali ponechať právomoc týkajúcu sa organizácie ich vzdelávacích systémov podľa svojich konkrétnych spoločenských a kultúrnych podmienok;
100. vyzýva Komisiu, aby aj naďalej podporovala a dôsledne zavádzala osvedčovanie kvality, ktoré zásadným spôsobom prispieva k oživeniu inovačných procesov, pokiaľ ide o konkrétnu činnosť, efektívnosť a účinnosť, ako napríklad systémy odporúčané v európskom referenčnom rámci zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy (EQAVET), ako aj nástroje vyvinuté v rámci kodanského procesu, ako sú Europass a európsky kvalifikačný rámec (EQF); vyzýva členské štáty, aby zjednodušili postupy uznávania zahraničných diplomov, ktoré umožňujú dokázať odborné schopnosti nielen pomocou oficiálnych diplomov, ale aj ukážok prác, praktických a teoretických skúšok a posudkov;

101. zastáva názor, že výzvy, ktoré so sebou prináša kodanský proces a stratégia 2020, si vyžadujú poskytnutie primeraných finančných zdrojov, okrem iného prostredníctvom štrukturálnych fondov, najmä ESF, ako aj intenzívnejšie zapojenie sa do podpory odborného vzdelávania a prípravy vysokej kvality prostredníctvom konkrétnych krokov a zavádzania nových modelov a metód odbornej prípravy, napríklad zviditeľňovaním úspechov študentov na pracovnom trhu, propagovaním prestíže odborného vzdelávania a prípravy vo veľkých podnikoch a poskytovaním kompletnejších informácií a usmernení v oblasti odborného vzdelávania a prípravy ešte pred ukončením povinnej školskej dochádzky; konštatuje, že podpora výmeny skúseností v oblasti programov podpory a zahraničných pobytov, ako napríklad účasť na programe Leonardo da Vinci, by bola veľmi prospešná;
102. vyzýva členské štáty, aby zjednodušili postupy uznávania zahraničných diplomov, ktoré umožňujú dokázať odborné schopnosti nielen pomocou oficiálnych diplomov, ale aj ukážok prác, praktických a teoretických skúšok a posudkov;
103. požaduje podporu nadnárodnej spolupráce medzi členskými štátmi EÚ a tretími krajinami v záujme prípravy programov na výmenu najlepších postupov v oblasti odbornej prípravy a ďalšieho vzdelávania;
104. vyzýva Komisiu, aby uplatňovala systémy hodnotenia účinnosti odbornej prípravy s cieľom dosiahnuť a udržať vysokú mieru zamestnanosti;
105. vyzýva Komisiu a Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania (Cedefop), aby začlenili rodové hľadisko do opatrení nadväzujúcich na Bruggské komuniké o posilnenej európskej spolupráci v oblasti odborného vzdelávania a prípravy na roky 2011 – 2020, najmä pokiaľ ide o prístup k celoživotnému vzdelávaniu, aby sa muži a ženy mali možnosť učiť v akomkoľvek veku a tiež aby bola cesta k vzdelávaniu a odbornej príprave otvorenejšia a flexibilnejšia;

Financovanie

106. žiada Komisiu, aby prispôsobila Európsky sociálny fond, celý program celoživotného vzdelávania a program Erasmus pre mladých podnikateľov tak, aby sa finančné prostriedky na projekty odbornej prípravy a ďalšieho vzdelávania, ako aj na potláčanie nezamestnanosti u mladých ľudí a ďalšieho vzdelávania starších ľudí mohli pridelovať v rámci celej EÚ, a aby sa uľahčil prístup k týmto prostriedkom; vyzýva Komisiu, aby podporovala programy Spoločenstva zamerané na pomoc mladým ľuďom pri nadobúdaní poznatkov, schopností, zručností a skúseností, ktoré budú potrebovať pri hľadaní svojho prvého zamestnania;
107. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili optimálne využívanie štrukturálnych fondov vrátane Európskeho sociálneho fondu na osobitné programy, ktoré podporujú celoživotné vzdelávanie a nábádajú väčší počet žien, aby sa doň zapojili, a ktorých cieľom je zvýšiť mieru účasti žien na systéme odborného vzdelávania a prípravy, a to najmä prostredníctvom vhodne financovaných opatrení osobitne navrhnutých na dosiahnutie tohto cieľa; požaduje rozvíjanie osobitných akcií v súlade s pilotným projektom Erasmus pre mladých podnikateľov s cieľom podporiť podnikanie žien;

108. opätovne kritizuje zníženie prostriedkov, ktoré v rozpočte na rok 2011 presadila Rada ministrov, pokiaľ ide o financovanie hlavných programov EÚ v oblasti vzdelávania (program celoživotného vzdelávania – zníženie o 25 miliónov EUR a program Ľudia – zníženie o 100 miliónov EUR); konštatuje, že ambiciózna stratégia Európa 2020 je tak v jednoznačnom rozpore s realitou rozpočtových obmedzení;
109. vyzýva členské štáty, aby ako jednu z možností zvážili ďalšie vzdelávanie pomocou systému kreditov s cieľom zaručiť ľuďom s nižším príjmom možnosť zúčastňovať sa na ďalšom vzdelávaní; vyzýva členské štáty, aby v prípade potreby požiadali o financovanie takéhoto kreditného systému z prostriedkov ESF;
110. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Možnosť a schopnosť študovať a pracovať v medzinárodnom prostredí je dôležitým predpokladom úspešnej kariéry v globalizovanom hospodárstve. Rastie potreba pracovníkov, ktorí sú mobilní, flexibilní a majú medzinárodné skúsenosti.

Stratégia Európa 2020 uvádza kľúčové prvky pre inteligentný rast (podpora vedomostí, inovácií a vzdelávania a podpora digitálnej spoločnosti), trvalo udržateľný rast (viac nízkoenergetickej výroby a súčasné zvyšovanie konkurencieschopnosti) a inkluzívny rast (zvyšovanie miery zamestnanosti, kvalifikácií a potlačovanie chudoby). V oblasti odbornej prípravy a ďalšieho vzdelávania je potrebné prijať konkrétne opatrenia na úrovni Únie aj členských štátov, ktorými by sa stratégia oživila.

Napriek krutým dôsledkom hospodárskej krízy na európsky trh práce možno predpokladať, že v priebehu najbližších desiatich rokov sa rast zamestnanosti v Európe bude postupne obnovovať. Ako ukazujú aktuálne prognózy agentúry Cedefop týkajúce sa ponuky a dopytu po kvalifikáciách, odhaduje sa počet nových pracovných miest do roku 2020 na 80 miliónov¹.

Z predbežných odhadov možno usudzovať, že stúpajúci dopyt po schopnostiach bude pretrvávajúci. Priemyselné a technologické zmeny prinesú so sebou potrebu vysokokvalifikovaných a priemerne kvalifikovaných pracovníkov, avšak na úkor ľudí s nízkou kvalifikáciou.

Rýchlo konať je potrebné najmä v prípade mladých ľudí. Neprestajný vzostup nezamestnanosti u mladých ľudí je jednou z najnaliehavejších výziev v Európe. Mladí pracovníci sú nielen častejšie nezamestnaní ako dospelí pracovníci, ale aj častejšie zamestnaní na neistý pracovný pomer či dobu určitú s nízkou mzdou a horším sociálnym zabezpečením. Členské štáty musia prijímať ciele politické stratégie na potlačenie nezamestnanosti u mladých ľudí a zohľadňovať pritom osobitosti a potreby jednotlivých štátov. Ciele stanovené v rámci stratégie Európa 2020, okrem iného znížiť podiel žiakov, ktorí predčasne ukončujú školskú dochádzku, na menej než 10 % na ročník, a umožniť 40 % mladých ľudí absolvovať vysokú školu, musia byť sprevádzané konkrétnymi, kreatívnymi a účinnými opatreniami.

Podniky čoraz viac vyžadujú, aby mali ponuky odbornej prípravy a ďalšieho vzdelávania silné prepojenie s praxou a jednoznačný prístup k hľadaniu riešení. Pre podniky je dôležité, aké skutočné schopnosti a kompetencie si prinesie účastník odbornej prípravy a ďalšieho vzdelávania následne do pracovného prostredia.

Tu je nutné zameriavať sa v štúdiu jednoznačne na výsledky. Aj obe iniciatívy vyvinuté v rámci kodanského procesu – európsky kvalifikačný rámec a európsky systém kreditov pre odborné vzdelávanie budú v nasledujúcich rokoch určovať orientáciu na celoeurópskej úrovni. Už teraz sa od nich odvíjajú podnety na reformu vzdelávacích systémov v niektorých členských štátoch. Pokiaľ ide o porovnateľnosť systémov odbornej prípravy a ďalšieho vzdelávania v členských štátoch EÚ, je potrebné klásť väčší dôraz na priechodnosť,

¹ Cedefop, *Ponuka kvalifikácií a dopyt po nich v Európe: strednodobá predpoveď do roku 2020*, Luxemburg 2010, s. 12.

transparentnosť a porovnateľnosť v jednotlivých vzdelávacích systémoch a medzi nimi navzájom. Ciele a iniciatívy európskej politiky vzdelávania si vyžadujú podporu všetkých zúčastnených strán v odbornej príprave. Okrem toho si vyžadujú overenie v praxi a na mnohých miestach musia byť ešte konkretizované.

Vzhľadom na spoločenskú potrebu ďalšieho vzdelávania, ktorá rastie v súvislosti s demografickými zmenami, ako aj na nutnosť zúčastňovať sa na celoživotnom vzdelávaní, sa zamestnancom musí poskytnúť nástroj, pomocou ktorého sami zistia potrebu ďalšieho vzdelávania a dokážu si ho sami naplánovať. Tieto plány potom môže spresniť nezávislá poradenská inštitúcia pre ďalšie vzdelávanie.

Okrem toho je pri zabezpečovaní prístupu k odbornej príprave a ďalšiemu vzdelávaniu potrebné vytvoriť pre ľudí v rôznych životných etapách a určité skupiny osôb rozšírené, zjednodušené a dostupnejšie možnosti financovania z existujúcich prostriedkov Európskeho štruktúrneho fondu, celkového programu celoživotného vzdelávania a programu Erasmus pre mladých podnikateľov.

Rovnako je možné financovať z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu systém kreditov umožňujúci ľuďom s nízkym príjmom účasť na ďalšom vzdelávaní, čím si zlepšia svoje šance na trhu práce. Týmto spôsobom bude možné cielene získavať ľudí pre celoživotné vzdelávanie. Vznikne konkurencia medzi zariadeniami ďalšieho vzdelávania, keďže občania budú môcť sami rozhodnúť, ktorá ponuka najviac vyhovuje ich potrebám.

Dosiahnutie týchto cieľov predpokladá, že odborná príprava a ďalšie vzdelávanie budú natrvalo predstavovať vysokú politickú a spoločnú prioritu. Na jej uskutočňovanie je nevyhnutná spolupráca a angažovanosť všetkých zúčastnených strán a musia sa o ňu zasadzovať inštitúcie EÚ, členské štáty a rovnakou mierou aj miestni a regionálni účastníci.

Musíme zaistiť, aby európski pracovníci dostali možnosť prispôbiť sa požiadavkám hospodárstva. Politici musia ľuďom pomáhať nadobúdať ďalšie a komplexnejšie kvalifikácie. Získavanie ďalších kvalifikácií sa nesmie obmedzovať na jediný cieľ – získanie lepšieho pracovného miesta. Nadobúdanie ďalšieho vzdelania musí dať aj ľuďom šancu tvoriť pracovné miesta do budúcnosti a aktívne tak prispievať k inovačnému hospodárstvu.

28.1.2011

STANOVISKO VÝBORU PRE KULTÚRU A VZDELÁVANIE

pre Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

k európskej spolupráci v oblasti odborného vzdelávania a prípravy na podporu stratégie Európa 2020 (2010/2234(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko*: Maria Badia i Cutchet

(*) Postup pridružených výborov – článok 50 rokovacieho poriadku

NÁVRHY

Výbor pre kultúru a vzdelávanie vyzýva Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. poukazuje na skutočnosť, že kreativita a IKT vytvárajú v novom digitálnom hospodárstve novú kultúru podnikania, ktorá môže uľahčiť spoluprácu a výmenu osvedčených postupov medzi členskými štátmi s cieľom zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy, a že je preto načase, aby sa odborné vzdelávanie a príprava stali stredobodom programu, a to najmä s cieľom vyrovnat' sa s výzvami, ktoré prináša stratégia 2020, ako napríklad hlavný cieľ EÚ, ktorým je 40 % podiel osôb vo veku 30 – 34 rokov, ktorí majú ukončené terciárne alebo rovnocenné vzdelanie;
2. zdôrazňuje význam, ktorý majú pre túto novú kultúru podnikania modely sociálnej a solidárnej ekonomiky, a poukazuje na to, že je nevyhnutné, aby inštitúcie poskytujúce odborné vzdelávanie a prípravu vrátane vysokoškolského vzdelávania poskytli svojim študentom podrobné vedomosti o všetkých formách podnikania vrátane sociálnej a solidárnej ekonomiky, a o zásadách zodpovedného a etického riadenia;
3. zdôrazňuje potrebu vytvorenia zoznamu tých oblastí, v ktorých Európska únia má alebo by mohla mať komparatívnu výhodu v celosvetovom meradle a v prípade ktorých by sa mali vypracovať ďalšie stratégie v oblasti odbornej prípravy;
4. pripomína, že investovanie do vzdelávania a odbornej prípravy je nevyhnutným predpokladom lepšej budúcnosti Európanov; domnieva sa, že kľúčové kompetencie a nové zručnosti, a to predovšetkým tie, ktoré sú žiadané v rámci pracovných miest

v strategických odvetviach rastu, poskytujú ľuďom nové príležitosti a navyše sú základom dlhodobého udržateľného hospodárskeho a sociálneho rozvoja; v tejto súvislosti považuje za potrebné, aby členské štáty a všetci zúčastnení aktéri zabezpečili, aby pracovníci získavali základné kompetencie, ktoré potrebujú;

5. poukazuje na to, že celoživotné vzdelávanie bude mať zásadný význam v prípade, že bude treba predchádzať nezamestnanosti a náležite zohľadňovať rôzne pracovné skúsenosti; vzhľadom na tento cieľ je nutné zvyšovať povedomie pracovníkov o potrebe neustálej ďalšej odbornej prípravy;
6. opätovne kritizuje zníženie prostriedkov, ktoré v rozpočte na rok 2011 presadila Rada ministrov, pokiaľ ide o financovanie hlavných programov EÚ v oblasti vzdelávania (program celoživotného vzdelávania – zníženie o 25 miliónov EUR a program Ľudia – zníženie o 100 miliónov EUR); ambiciózna stratégia Európa 2020 je tak v jednoznačnom rozpore s realitou rozpočtových obmedzení;
7. domnieva sa, že súčasné európske programy v oblasti odbornej prípravy sú účinné a mali by byť v budúcnosti viac podporované;
8. odporúča, aby sa zamestnávateľom poskytovali stimuly, aby nabádali svojich zamestnancov zúčastňovať sa na programoch odbornej prípravy;
9. zdôrazňuje význam podpory pravidelných programov ďalšej odbornej prípravy ako súčasť celoživotného vzdelávania;
10. poukazuje na to, že prepojenie vzdelávania a odbornej prípravy, najmä cesta od odborného vzdelávania k vysokoškolskému vzdelávaniu, si vyžaduje rozšírenie možností prepojení medzi odbornou prípravou a vysokoškolským vzdelávaním s osobitným dôrazom na ich integráciu do mechanizmov poskytovania informácií, usmernení a poradenstva v otázkach kariéry; taktiež zastáva názor, že prechádzanie od vzdelávania k zamestnaniu zabezpečuje, aby osoby, ktorým je odborné vzdelávanie určené, získali zručnosti požadované na trhu práce;
11. zdôrazňuje, že na miestnej a regionálnej úrovni je dôležité podporovať účinné synergie a spoľahlivé formy spolupráce medzi školami, vzdelávacími agentúrami, výskumnými strediskami a podnikmi s cieľom prekonať interne zameraný charakter systémov vzdelávania a nesúlad znalostí a zručností s potrebami trhu práce, ako aj zlepšiť možnosti zamestnania mladých ľudí a najmä žien, s osobitným ohľadom na získavanie ďalších odborných kvalifikácií;
12. podotýka, že vytvorenie novej stratégie štúdia jazykov zameranej na zlepšenie všeobecných vedomostí v konkrétnych oblastiach zručností uľahčí mobilitu učiteľov a študentov; okrem toho zdôrazňuje, že zabezpečenie hladkého prechodu od odborného vzdelávania k vysokoškolskému zvýši atraktivnosť kurzov odbornej prípravy;
13. považuje príležitosti na mobilitu za dôležitú súčasť odborného vzdelávania a prípravy, a preto odporúča zdokonalenie programu Leonardo da Vinci;
14. domnieva sa, že cezhraničná mobilita v oblasti odborného vzdelávania a prípravy je

rovnako dôležitá ako mobilita v oblasti všeobecného vzdelávania, a je presvedčený o tom, že treba vyvíjať väčšie úsilie o rozvoj takejto mobility;

15. odporúča, aby sa kreativita, inovácie a podnikanie podporovali na všetkých úrovniach vzdelávania vrátane odborného vzdelávania, a aby sa uznávali spôsobilosti získané prostredníctvom akejkoľvek formy vzdelávania vrátane neformálneho a informálneho vzdelávania; odporúča aj napomáhať projekty podporujúce odovzdávanie znalostí a zručností z generácie na generáciu;
16. poukazuje na to, že v dôsledku zvyšujúceho sa podielu starnúceho obyvateľstva v Európe narastá aj význam programov celoživotného vzdelávania, a podpora týchto programov sa stáva nevyhnutnosťou;
17. trvá na tom, že vzdelávanie pre potreby podnikania by malo byť dôležitou súčasťou odborného vzdelávania a prípravy s cieľom zvýšiť jeho prítťažlivosť pre všetkých študentov a zabezpečiť rozšírenie podnikania v súlade s ustanoveniami stratégie EÚ 2020;
18. uznáva, že rodové stereotypy zohrávajú v našich vzdelávacích postupoch zásadnú úlohu, a zdôrazňuje preto význam vytvorenia stratégií, ktorých cieľom je dosiahnuť vytvorenie rodovo neutrálneho vzdelávania, ktoré by napríklad pomohlo zaistiť rovnaký prístup žien a mužov k odbornému vzdelávaniu a príprave, ako aj k zamestnaniu;
19. zastáva názor, že regionálne a miestne orgány zohrávajú zásadnú úlohu pri spolupráci so strediskami pre odborné vzdelávanie a prípravu a podnikateľským prostredím a pri napomáhaní poskytovateľov odborného vzdelávania a prípravy, aby vytvárali priaznivé prostredie uľahčujúce študentom absolvujúcim odborné vzdelávanie a prípravu úspešný vstup na pracovný trh;
20. vyzýva členské štáty, aby pre mladých ľudí bez ukončeného vzdelania alebo s nízkym vzdelaním vytvorili možnosti na zapojenie sa do pracovného života; žiada, aby sa vzhľadom na naliehavosť tohto problému vytvoril pilotný projekt zameraný na boj proti nezamestnanosti mladých ľudí a na pomoc členským štátom pri vytváraní miestnych sietí, ktoré by vytvárali prepojenia medzi školami, priemyslom, službami pre mládež a mladými ľuďmi;
21. nabáda Komisiu, aby vypracovala a pravidelne aktualizovala graf, ktorý by zobrazoval prehľad kvalifikácií a dopytu v oblasti odborného vzdelávania v jednotlivých regiónoch;
22. vyzýva Komisiu, aby aj naďalej podporovala a dôsledne zavádzala osvedčovanie kvality, ktoré zásadným spôsobom prispieva k oživeniu inovačných procesov, pokiaľ ide o konkrétnu činnosť, efektívnosť a účinnosť, ako napríklad systémy odporúčané v európskom referenčnom rámci zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy (EQAVET), ako aj nástroje vyvinuté v rámci kodanského procesu, ako sú Europass a európsky kvalifikačný rámec (EQF); vyzýva členské štáty, aby zjednodušili postupy uznávania zahraničných odborných kvalifikácií, ktoré umožňujú dokázať odborné schopnosti nielen prostredníctvom oficiálnych osvedčení, ale aj prostredníctvom ukážok prác, teoretických a praktických skúšok, ako aj odborných posudkov;
23. zastáva názor, že výzvy, ktoré so sebou prináša kodanský proces a stratégia 2020, si

vyžadujú poskytnutie primeraných finančných zdrojov, okrem iného prostredníctvom štrukturálnych fondov, najmä ESF, ako aj intenzívnejšie zapojenie sa do podpory odborného vzdelávania a prípravy vysokej kvality prostredníctvom konkrétnych krokov a zavádzania nových modelov a metód odbornej prípravy, napríklad zviditeľňovaním úspechov študentov na pracovnom trhu, propagovaním prestíže odborného vzdelávania a prípravy vo veľkých podnikoch a poskytovaním kompletnejších informácií a usmernení v oblasti odborného vzdelávania a prípravy ešte pred ukončením povinnej školskej dochádzky; konštatuje, že podpora výmeny skúseností v oblasti programov podpory a zahraničných pobytov, ako napríklad účasť na programe Leonardo da Vinci, by bola veľmi prospešná;

24. odporúča, aby sa v oblasti plánovania, financovania, riadenia a posudzovania činností podporovala autonómnosť stredísk pre odborné vzdelávanie a prípravu, a aby sa medzi strediskami pre odborné vzdelávanie a prípravu a podnikmi zaviedli dynamickejšie spôsoby spolupráce;
25. naliehavo vyzýva vlády, aby presadzovali flexibilné odborné vzdelávanie a prípravu zamerané na špecifické potreby organizácií a podnikov, ktoré umožnia, aby sa každá ukončená odborná príprava dobre využila, aby sa odborná príprava zosúladiła so súkromným životom a inými profesijnými činnosťami a aby sa zintenzívnila európska mobilita, pričom treba venovať osobitnú pozornosť uľahčeniu prístupu k odbornému vzdelávaniu a príprave organizáciám, ktorým hrozí marginalizácia, s cieľom predĺžiť ich odbornú prípravu;
26. pripomína, že programy odborného vzdelávania a prípravy by sa mali rozšíriť tak, aby boli v súlade so zásadami celoživotného vzdelávania a počiatočnej a kontinuálnej odbornej prípravy;
27. domnieva sa, že dôraz by sa mal klásť na lepšiu harmonizáciu jednotlivých vzdelávacích systémov členských štátov, prekonanie týchto rozdielov a uznávanie osvedčení a diplomov medzi členskými štátmi s cieľom zintenzívniť cezhraničnú spoluprácu a podnietiť mobilitu.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	25.1.2011
Výsledok záverečného hlasovania	+: 30 -: 0 0: 2
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Maria Badia i Cutchet, Zoltán Bagó, Malika Benarab-Attou, Lothar Bisky, Piotr Borys, Jean-Marie Cavada, Santiago Fisas Ayxela, Mary Honeyball, Cătălin Sorin Ivan, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Emma McClarkin, Marek Henryk Migalski, Doris Pack, Chrysoula Paliadeli, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Marco Scurria, Joanna Senyszyn, Timo Soini, Emil Stoyanov, Hannu Takkula, László Tőkés, Corneliu Vadim Tudor, Gianni Vattimo, Marie-Christine Vergiat, Sabine Verheyen, Milan Zver
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Ivo Belet, Nadja Hirsch, Seán Kelly, Iosif Matula, Georgios Papanikolaou, Hella Ranner, Mitro Repo, Olga Sehnalová, Rui Tavares

1.3.2011

STANOVISKO VÝBORU PRE VNÚTORNÝ TRH A OCHRANU SPOTREBITEĽA

pre Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

k európskej spolupráci v oblasti odborného vzdelávania a prípravy na podporu stratégie Európa 2020 (2010/2234(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko: Olga Sehnalová

NÁVRHY

Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa vyzýva Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. zdôrazňuje, že vysoko kvalifikovaná a vzdelaná pracovná sila je jednou z hnacích síl inovácie a predstavuje pre Úniu významnú konkurenčnú výhodu; zdôrazňuje, že kvalitné odborné vzdelávanie a príprava prispieva zásadným spôsobom k trvalo udržateľnému rozvoju a k vytvoreniu fungujúceho jednotného trhu a že by sa mala neustále prispôbovať potrebám a vývoju na európskom trhu práce prostredníctvom rozsiahleho dialógu medzi zúčastnenými stranami;
2. je presvedčený, že odborné vzdelávanie a príprava by mali vytvárať podmienky pre mobilitu pracovných síl, a to tak v priebehu počiatočného štúdia, ako aj v rámci procesu celoživotného vzdelávania;
3. domnieva sa, že v záujme úplnej realizácie hlavnej iniciatívy v rámci stratégie EÚ 2020 s názvom Agenda pre nové zručnosti a pracovné miesta sa musia inštitúcie EÚ podujat' na pragmatickejšiu, komplexnejšiu a rozsiahlejšiu dohodu podporovanú všetkými členskými štátmi, ktorá by sa mala zamerať na prepojenie oblastí odborného vzdelávania, odborných kvalifikácií, celoživotného vzdelávania a učňovskej prípravy s trhom práce s cieľom zabezpečiť, aby každý členský štát skutočne prevzal zodpovednosť za ciele stanovené v strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave (ET 2020);
4. zdôrazňuje, že medzi vzdelávacími systémami jednotlivých členských štátov je potrebná

vyššia zlučiteľnosť a súčinnosť so zameraním na výučbu jazykov a študijné programy prispôbosené cieľom Inovácie v Únii; zdôrazňuje, že je potrebné odstrániť všetky právne a administratívne prekážky brániace rozvoju európskeho rámca a zabezpečiť širokú škálu kvalitných stáží po celej EÚ;

5. zdôrazňuje, že umožniť mladým ľuďom absolvovať isté obdobie odborného vzdelávania a prípravy v zahraničí má pre nich kľúčový význam z hľadiska získania nových zručností vrátane jazykových zručností, čím sa zvýšia ich šance na zaradenie sa do trhu práce; preto víta zámer Komisie vyvinúť kartu Mládež v pohybe, ktorá pomôže všetkým mladým ľuďom pri presune do iného členského štátu na účely štúdia, ako aj pri tvorbe európskeho systému študentských pôžičiek na účely mobility s cieľom poskytnúť mladým Európanom, najmä znevýhodneným osobám, príležitosť absolvovať študijný, vzdelávací alebo pracovný pobyt v inej krajine;
6. vyzýva Komisiu, aby preskúmala vzájomné pôsobenie – a vytvorila užšiu súčinnosť – medzi smernicou 2005/36/ES o uznávaní odborných kvalifikácií, bolonským procesom vo vysokoškolskom vzdelávaní s vylepšeným využitím európskeho rámca kvalifikácií, Európskym systémom kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu (ECVET) a Europassom; zastáva názor, že členské štáty by si mali ponechať právomoc týkajúcu sa organizácie ich vzdelávacích systémov podľa svojich konkrétnych spoločenských a kultúrnych podmienok;
7. podotýka, že je nesmierne dôležité uľahčiť mobilitu pracovníkov na vnútornom trhu EÚ; víta a v plnej miere podporuje návrh Komisie na revíziu súčasného systému na uznávanie odborných kvalifikácií; vyjadruje presvedčenie, že súčasťou revízie smernice o odborných kvalifikáciách, ktorú uskutoční Komisia, by malo byť užitočné hodnotenie smernice v jej súčasnej podobe; zastáva názor, že vzájomné uznávanie odborných kvalifikácií vo všetkých členských štátoch musí byť pre Komisiu naďalej najvyššou prioritou;
8. vyzýva Európsku komisiu, členské štáty a Európsky parlament, aby podporovali a rozširovali európske programy mobility študentov, najmä program Leonardo da Vinci, s cieľom podporovať väčšiu mobilitu účastníkov vzdelávania na jednotnom trhu;
9. upozorňuje, že existuje aj vnútorný trh pre ponuky v oblasti ďalšieho vzdelávania, a vyzýva členské štáty, aby vytvorili viac poradenských miest pre ponuky v oblasti ďalšieho vzdelávania a pracovnej mobility vo vlastnej krajine, ako aj v ostatných členských štátoch;
10. poukazuje na prekážky, ktorým musia pri integrácii čeliť občania tretích krajín z dôvodu neuznávania odborných kvalifikácií; žiada Komisiu, aby posúdila vplyv európskeho kvalifikačného rámca na uznávanie kvalifikácií štátnych príslušníkov tretích krajín;
11. vyzýva na podporu cezhraničných väzieb a komunikačných platforiem medzi vzdelávacími inštitúciami a zamestnávateľmi na účely výmeny osvedčených postupov;
12. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby presadzovali plnú transpozíciu, implementáciu a presadzovanie právnych predpisov EÚ, o ktoré sa opiera jednotný trh, prostredníctvom podpory programov odbornej prípravy, ktorých cieľom je zabezpečiť, aby podnikateľský sektor, verejné orgány a spotrebiteľia získali primerané vedomosti o platných právnych

predpisoch a o svojich príslušných právach a povinnostiach;

13. vyzýva všetkých účastníkov na trhu práce, medzi nimi aj subjekty z profesijných odvetví, podnikov, odborov, ministerstiev a verejných služieb zamestnanosti, aby sa zapojili do štruktúrovaného sociálneho dialógu o tom, ako lepšie zaistiť profesionálnu integráciu mladých ľudí a podporovať celoživotné vzdelávanie a formálne a informálne vzdelávanie.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	28.2.2011
Výsledok záverečného hlasovania	+: 26 -: 2 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Pablo Arias Echeverría, Cristian Silviu Buşoi, Anna Maria Corazza Bildt, António Fernando Correia De Campos, Jürgen Creutzmann, Christian Engström, Evelyne Gebhardt, Louis Grech, Małgorzata Handzlik, Philippe Juvin, Eija-Riitta Korhola, Mitro Repo, Robert Rochefort, Zuzana Roithová, Heide Rühle, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Catherine Stihler, Kyriacos Triantaphyllides, Bernadette Vergnaud
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Damien Abad, Cornelis de Jong, Constance Le Grip, Emma McClarkin, Antonyia Parvanova, Konstantinos Poupakis, Olga Sehnalová, Wim van de Camp

1.2.2011

STANOVISKO VÝBORU PRE PRÁVA ŽIEN A RODOVÚ ROVNOSŤ

pre Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

o európskej spolupráci v oblasti odborného vzdelávania a prípravy na podporu stratégie Európa 2020 (2010/2234(INI))

Spravodajkyňa: Joanna Senyszyn

NÁVRHY

Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť vyzýva Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- A. keďže 58,9 % univerzitných diplomov v Európskej únii získali ženy, ale zodpovedajúci podiel žien s doktorátom je len 43 % a je ešte nižší na profesorskej úrovni, a keďže len 15 % z vymenovaných profesorov sú ženy,
- B. keďže v oznámení Komisie s názvom Nový impulz pre európsku spoluprácu pri odbornom vzdelávaní a príprave na podporu stratégie Európa 2020 (KOM(2010) 296 sa nezohľadňuje rodový rozmer,
 1. vyzýva členské štáty, aby vypracovali národné programy odborného vzdelávania a prípravy (VET), ktoré obsahujú rodové hľadisko, podporujú uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti ako prioritu budúcich akcií a opatrení a zabezpečili rovnaké príležitosti pre všetky ženy na trhu práce bez ohľadu na ich právne postavenie, rasu, vek, sexuálnu orientáciu, etnický pôvod alebo náboženstvo; zdôrazňuje význam vyučovania postupov určených na podporu rovnosti medzi mužmi a ženami a na boj proti vžitým stereotypom;
 2. konštatuje, že vysoká úroveň odbornej prípravy vychádza z dobrého rodovo neutrálneho vzdelávania a naliehavo žiada členské štáty, aby zabezpečili, že učebné materiály neobsahujú rodovo odlišné modely pracovného života s cieľom zaistiť, aby bol záujem chlapcov a dievčat o budúce povolanie od začiatku rovnako podporovaný;
 3. naliehavo žiada členské štáty, aby prepojili základné vzdelávanie s hodnotením tzv. vhodnosti pre pracovnú kariéru.

4. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali vytváranie účinných partnerstiev medzi zainteresovanými stranami v oblasti vzdelávania, sociálnymi partnermi a organizáciami občianskej spoločnosti a aby vo väčšej miere spolupracovali s podnikmi s cieľom venovať sa rodovým otázkam vo vzdelávaní a významu odbornej prípravy;
5. vyzýva Komisiu a Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania (Cedefop), aby začlenili rodové hľadisko do opatrení nadväzujúcich na Bruggské komuniké o posilnenej európskej spolupráci v oblasti odborného vzdelávania a prípravy na roky 2011 – 2020, najmä pokiaľ ide o prístup k celoživotnému vzdelávaniu, aby sa muži a ženy mali možnosť učiť v akomkoľvek veku a tiež aby bola cesta k vzdelávaniu a odbornej príprave otvorenejšia a flexibilnejšia;
6. konštatuje, že dvojitý systém (praktické a teoretické vzdelávanie) sa v niektorých členských štátoch osvedčil, a to vďaka spolupráci a súčinnosti podnikov pri poskytovaní odbornej prípravy zameranej na povolanie;
7. v súlade s cieľmi stratégie Európa 2020 a modelovými iniciatívami vyzýva členské štáty, aby zlepšili prepojenie medzi odbornou prípravou a potrebami trhu práce, napríklad skvalitnením poradenských služieb pri výbere vysokej školy a povolania a podporou stáží a učňovských zmlúv pre ženy, a tiež aby vytvárali nové príležitosti pre odbornú prípravu v rôznych oblastiach vrátane vedy, matematiky a technológie s cieľom zvýšiť možnosti zamestnateľnosti žien v technických a vedeckých oblastiach, v netradičných pracovných odboroch a v nízkouhlíkových hospodárskych odvetviach, čím sa vytvoria dôstojne ohodnotené stále pracovné miesta;
8. vyzýva členské štáty, aby rozvíjali vysoko kvalitný, široký, pružný a dosiahnuteľný prístup žien k odbornému vzdelávaniu a príprave spolu s osobitným usmerňovaním a poradenstvom v otázkach kariéry, pokiaľ ide o kvalifikácie vo všetkých druhoch povolania, ktoré sú určené pre ženy pochádzajúce z rôznych prostredí, s cieľom účinne ich začleniť na vysoko kvalitné pracovné miesta ohodnotené dôstojnou mzdou a ktoré odpovedajú na ich mnohostranné potreby odbornej prípravy, akými sú:
 - odborné vzdelávanie a príprava prispôbené na podporu rozvoja profesionálneho rastu;
 - dostupné spôsoby prechodu od neformálneho k formálnemu vzdelávaniu;
 - otvorenosť k rôznym spôsobom učenia sa;
 - prístup k vzorom a mentorom;
 - rozvoj programov prispôbených pružným pracovným podmienkam a zmluvám o práci na polovičný úväzok;
 - možnosti vzdelávania na internete „ušíť na mieru“;
9. vyzýva členské štáty, aby poskytli ďalšie vzdelávanie v oblasti počítačových technológií s cieľom dať ženám príležitosť pracovať z domu a umožnili tým zlúčiť rodinný a pracovný život a pomohli ženám z vidieckych oblastí;

10. zdôrazňuje veľký význam nadobudnutia a zlepšenia viacjazyčnosti ako prostriedku na zvýšenie sebavedomia, adaptability a medzikultúrnych zručností;
11. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili optimálne využívanie štrukturálnych fondov vrátane Európskeho sociálneho fondu na osobitné programy, ktoré podporujú celoživotné vzdelávanie a nábádajú väčší počet žien, aby sa doň zapojili, a ktorých cieľom je zvýšiť mieru účasti žien na systéme odborného vzdelávania a prípravy, a to najmä prostredníctvom vhodne financovaných opatrení osobitne navrhnutých na dosiahnutie tohto cieľa; požaduje rozvíjanie osobitných akcií v súlade s pilotným projektom Erasmus pre mladých podnikateľov s cieľom podporiť podnikanie žien;
12. zdôrazňuje úlohu učiteľov a školiteľov pri presadzovaní rodového hľadiska v odbornom vzdelávaní a príprave a vyzýva na rozvoj programov mobility, akými sú program Leonardo da Vinci a projekt pre učňov, a osobitných opatrení zameraných na ženy s cieľom uľahčiť celoživotné získavanie zručností, ktoré sú dôležité na začlenenie alebo opätovné začlenenie na trh práce;
13. žiada osobitnú iniciatívu EÚ zameranú na prilákanie dievčat do práce v odboroch, akými sú matematika, informatika, prírodné vedy a technológie a na boj proti stereotypom, ktoré v týchto profesiách prevládajú; zdôrazňuje, že v boji proti týmto stereotypom zohrávajú kľúčovú úlohu médiá a vzdelávanie;
14. vyzýva členské štáty, aby rozvíjali stimuly pre zamestnávateľov s cieľom uľahčiť zabezpečovanie nákladovo efektívnej a pružnej odbornej prípravy v mikropodnikoch a malých podnikoch prispôsobenej potrebám žien; naliehavo žiada Komisiu a všetky členské štáty, aby sa výrazne usilovali o boj proti rozdielom v odmeňovaní mužov a žien s cieľom odstrániť do roku 2020 súčasný rozdiel v odmeňovaní mužov a žien, ktorý predstavuje 18 %;
15. vyzýva členské štáty a sociálnych partnerov, aby uľahčili spojenie odborného vzdelávania a prípravy, vzdelávania sa a rodinného života, pokiaľ ide o dostupnosť starostlivosti o deti a praktických hodín vyučovania, ktoré je možno zosúladiť s časom, ktorý deti trávia v škole.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	27.1.2011
Výsledok záverečného hlasovania	+: 23 -: 0 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Regina Bastos, Edit Bauer, Emine Bozkurt, Andrea Češková, Marije Cornelissen, Edite Estrela, Ilda Figueiredo, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Nicole Kiil-Nielsen, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Siiri Oviir, Raúl Romeva i Rueda, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Anne Delvaux, Christa Klaß, Norica Nicolai, Antigoni Papadopoulou, Rovana Plumb, Joanna Senyszyn
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Stanimir Ilchev

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	16.3.2011
Výsledok záverečného hlasovania	+: 43 -: 1 0: 3
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Regina Bastos, Edit Bauer, Jean-Luc Bennahmias, Pervenche Berès, Mara Bizzotto, Philippe Boulland, Milan Cabrnock, David Casa, Alejandro Cercas, Marije Cornelissen, Frédéric Daerden, Karima Delli, Proinsias De Rossa, Frank Engel, Sari Essayah, Richard Falbr, Ilda Figueiredo, Thomas Händel, Roger Helmer, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Liisa Jaakonsaari, Danuta Jazłowiecka, Martin Kastler, Ádám Kósa, Patrick Le Hyaric, Veronica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Rovana Plumb, Konstantinos Poupakis, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Georges Bach, Raffaele Baldassarre, Sven Giegold, Antigoni Papadopoulou, Evelyn Regner, Janusz Wojciechowski
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Diana Wallis